

Ders : 176**Konu : PEYGAMBERİMİZ (SAV)'İN DOĞUMU VE ÇOCUKLUĞU**

HZ. MUHAMMED (S.A.V.)'İN SOYU

Hz. Muhammed (s.a.v.)'in soyu, Hz. İsmâil'in torunlarından Adnan'a kadar uzanır. Soy bilgileri, Adnan ile Hz. İbrâhîm arasında Resûlullah (s.a.v.)'in 40 tane dedesinin bulunduğunu kabul ederler.¹ Hz. İsmâil (a.s.), Hz. İbrâhîm (a.s.)'in büyük oğludur. Hz. Peygamber'in babası Abdullah, Haşimoğullarından olup, annesi Âmine Zühreoğulları'ndandır. Her ikisi de Mekkeli ve Kureyş kabilesindedir.

Efendimiz (s.a.v.)'in ailesi, dedesi Haşim b. Abd-i Menaf'a nisbet edilerek **"Haşimî Ailesi"** olarak bilinir. Haşim, zengin ve şeref sahibi bir kimseydi. Mekke'de hacılara ilk defa tırid (ekmekli et suyu) ikram eden odur. Haşim Filistin diyarında Gazze'de vefat etti. Hanımı Selma da 497 miladi yılında Medine'de Abdül Muttalib'i dünyaya getirdi. Başındaki bir parça beyazlıktan dolayı ona "Şeybe" adını verdi.

Haşim vefat edince, Sikaye (hacılara su dağıtma) ve Rifade (hacılara yemek yedirme) görevleri, kardeşi Muttalib b. Abd-i Menaf'a geçti. Muttalib de; şerefli ve kavmi arasında sözü dinlenir bir kimseydi. Cömert olduğu için Kureyş kabilesi ona **"Feyz"** ismini vermişti.

Şeybe (Abdül-Muttalib), bülüğ çağına yakın bir yaşa gelince Muttalib, yeğenini devesinin terkesine bindirerek Medine'den Mekke'ye getirdi. Mekkeliler bunu görünce:

- "O, Abdül-Muttalib = Muttalib'in kölesidir, onu satın almıştır." dediler. Muttalib onlara:
- "Yazık size! O ancak benim kardeşim Haşim'in oğludur. Onu Medine'den getirdim." dedi. Böylelikle Şeybe, Abdülmuttalib ismiyle çağrılmaya başlandı. Muttalib vefat edince onun yerine Abdülmuttalib geçti.²

Peygamber (s.a.v.) gerek baba ve gerekse anne yönünden, en temiz ve en şerefli soya sahiptir. Nitekim Efendimiz (s.a.v.) şöyle buyurmaktadır:

*"Allah Teâlâ, İbrâhîm oğullarından İsmâil'i seçti. İsmailoğullarından Kinâne oğullarını seçti. Kinâne oğullarından Kureyş'i seçti. Kureyş'ten Hâşim oğullarını seçti. Hâşim oğullarından Abdülmuttalib oğullarını seçti. Abdülmuttalib oğullarından da beni seçti."*³

Abdülmuttalib'in on oğlu vardı. Peygamberimiz (s.a.v.)'in babası Abdullah, Abdülmuttalib'in çocuklarının en güzeli, en iffetlisi ve en sevimlisiydi.

Hz. İbrâhîm şöyle dua etmişti:

¹ El-Esas Fi's-Sünne, Said Havva, C.1, sh.147

² Siret-i İbn Hişam, C.1, sh.187-196

³ Müslim, Fezâil 1, Tirmizî, Menâkıb 1

“Ey Rabbimiz! İçlerinden onlara bir peygamber gönder; onlara ayetlerini okusun, kitabı ve hikmeti öğretsin ve onları her kötülükten arındırsın...”⁴

Hz. İsa (a.s.) İsrailoğullarına Resûlullah (s.a.v.)’in geleceğini müjdelemişti. Kur’an bunu haber vermektedir:

“Hatırla ki, Meryem oğlu İsa: Ey İsrailoğulları! Ben size Allah’ın elçisiyim, benden önce gelen Tevrat’ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek Ahmed adında bir peygamberi de müjdeleyici olarak geldim, demişti. Fakat o, kendilerine açık deliller getirince: Bu apaçık bir büyüdür, dediler.”⁵

Resûlullah (s.a.v.) bu sebeple şöyle buyurmuştur:

“...Ben, ceddîm İbrâhim’in duası, kardeşim İsa’nın müjdesi ve annemin rüyasıyım. Bütün peygamber anaları böyle rüya görürler.”⁶

Peygamberimiz’in babası Abdullah, oğlunun doğumundan iki ay önce Şam tarafından ticaretten dönerken Medine’de 25 yaşında vefat etti. Peygamberimiz doğmadan önce babadan yetim kaldı.

Kays b. Mahreme (r.a.) Resûlullah (s.a.v.)’in doğumundan bahsederken:

“Resûlullah (s.a.v.)’in babası, annesi ona hamile iken vefat etti.”⁷ der.

Hz. Âmine Peygamberimiz (s.a.v.)’e hamileliğinin ilk günlerinde bir rüya görmüş ve rüyasında şöyle bir ses duymuştu:

“Ey Âmine! Sen bu ümmetin efendisine hamilesin! O, dünyayı şereflendirdiği zaman: Her hasetçinin şerrinden onu tek olan Allah’a havale ederim, şeklinde dua et ve ona Muhammed ismini ver!”⁸ “O doğduğunda, evde bulunan bütün eşya nurlanmıştı. Neye bakıyorsam nur saçıyordu. Gökteki yıldızlar bile o kadar yaklaştı ki, üzerime düşeceklerinden korktum.”⁹

Peygamberimiz (s.a.v.); sünnetli olarak, göbeği kesilmiş olarak, iki omuzu arasında peygamberlik mührü ve alnında da peygamberlik nuru olduğu hâlde doğdu.

Peygamberimiz (s.a.v.)’in doğumunda birçok olağanüstü hâl meydana geldi. Bunlar:

1. İran ve Bizans sarayları sallandı.
2. İran hükümdarı Kısra’nın sarayının 14 direği yıkıldı.
3. Mecusilerin bin yıldan beri yanmakta olan ateşleri söndü.
4. İrandaki Save Gölü kurudu.
5. Semave Deresi’ni seller bastı.
6. Kâbe’deki putlar yüzüstü yere yıkıldı.
7. İran baş kadısı ve din adamı Mûbezan çok korkunç bir rüya gördü.

⁴ Bakara, 2/129

⁵ Sâff, 61/6

⁶ Müsned, Ahmed b. Hanbel, C.17, sh.214

⁷ El-Müstedrek, Hakim, C.2, sh.605

⁸ a.g.e. İbn Hişam, c.1, sh.214

⁹ İslam Tarihi, M. Asım Köksal, C.12, sh.49

Aslında yıkılan, hükümdarların sarayı değil; bütün İran'ın saltanatı, Bizans'ın ihtişamı, Çin'in azameti idi. Sönen ateş, ateşgedelerde parlayan ateş değil; bütün dünyadaki küfür, şirk ve nifak ateşiydi. Kuruyan şey Save Gölü değil; putperestlik zulmünün sona ermesi, Mecusiliğin kuvvetinin bitmesiydi.¹⁰

Peygamberimiz (s.a.v.)'in doğumunun yedinci gününde dedesi Abdülmuttalib O'na "yer ve gök ehli tarafından övülmüş mânasına gelen "**Muhammed**" adını koydu. Hz. Âmine ise, "çok övülmüş, methedilmiş anlamına gelen "**Ahmed**" ismini koydu.

Mekkeliler Abdülmuttalib'e: "Neden atalarının isimlerinden birini beğenip koymadın da Muhammed ismini koydun?" diye sorduklarında Abdülmuttalib: "Allah'ın ve insanların onu övmelerini istediğim için" dedi.¹¹

Peygamberimiz (s.a.v.)'in birçok ismi vardır. Bunlardan bazıları şunlardır:

1. **Muhammed** : Yer ve gök ehli tarafından övülen, övülmeye lâyık olan,
2. **Ahmed** : En çok övülen,
3. **Mahmûd** : En çok hameden, şükreden,
4. **Mustafa** : Allah tarafından seçilmiş olan,
5. **Nebiyürrahm** : Rahmet peygamberi,
6. **Nebiyüttevbe** : Tevbe peygamberi,
7. **Şâhid** : Şâhitlik eden,
8. **Mübeşşir** : Müjdeleyici,
9. **Emîn** : Güvenilir olan,
10. **Hâtem** : Peygamberlerin sonuncusu,
11. **Resûl** : Allah tarafından elçi olarak gönderilmiş olan,
12. **Nebî** : Allah'ın peygamberi,
13. **Ümmî** : Okuma-yazma eğitimi görmemiş olan.

Peygamberimiz (s.a.v.) dünyaya gelince Hz. Âmine onu üç veya yedi gün emzirdi. Bundan sonra Peygamberimiz (s.a.v.)'i, Ebû Cehil'in cariyesi olan Süveybe Hatun, oğlu Mesruh ile birlikte günlerce emzirdi. Süveybe Hatun daha önce de Hz. Hamza'yı emzirmişti. Sonra da Peygamberimiz (s.a.v.) ile birlikte Ebû Seleme'yi emzirdi. Hz. Hamza ile Ebû Seleme, Peygamberimiz (s.a.v.)'in süt kardeşidirler.¹²

Araplardaki geleneğe göre, Mekke'nin ileri gelenleri çocuklarını iyi yetişmesi ve Arapçayı iyi öğrenmesi için başka kabilelerden sütannelere verirlerdi. Peygamberimiz (s.a.v.)'in doğumundan kısa bir süre sonra Sa'd Oğulları kabilesinden bazı kadınlar bu amaçla Mekke'ye geldiler. Gelenlerin içinde Hz. Halîme ve kocası Hâris de vardı. Peygamberimiz (s.a.v.), bu amaçla Hz. Halîme'ye teslim edildi. Hz. Halîme ile kocası Hâris'in evleri hayır ve bereketle dolmuştu.

¹⁰ Saadet Yılları, Ali Akın, C.1, sh. 191-192

¹¹ a.g.e. M. Asım Köksal, C.12, sh. 50

¹² Peygamberimiz (s.a.v.), Mekke'de iken bu süt annesine harçlık verirdi. Hz. Hatice de ona ikramda bulunurdu. Hicretten sonra da Peygamberimiz (s.a.v.) ona Medine'den harçlık ve elbise gönderirdi.

Peygamberimiz (s.a.v.), sütannesinin yanında iken, onu süt kızkardeşi Şeyma taşırdı. Diğer süt kardeşleri ise Abdullah, Üneyse ve Huzayka idi.

Resûlullah (s.a.v.), sütannesinin yanında iken iki melek gelerek onu yere yatırdılar ve göğsünü açarak kalbini çıkarıp yarıdılar. İçinden iki siyah kan pıhtısı çıkardılar. Kalbini yıkadılar. Nübüvvet mührü ile mühürlediler.¹³

Peygamberimiz (s.a.v.), sütannesinin yanında 4 yıl kaldı. Bundan sonra da annesine getirildi. Annesinin yanında iki yıl kaldı.

Peygamberimiz (s.a.v.) 6 yaşına geldiğinde annesi de vefat etti. Hz. Âmine vefat ettiği zaman 30 yaşında idi. Peygamberimiz (s.a.v.) küçük yaşta hem anadan hem de babadan yetim kaldı. Annesi vefat edince O'nu önce dedesi Abdulmuttalib, onun ölümünden sonra da amcası Ebû Tâlib yanına aldı.

Peygamberimiz (s.a.v.)'in çocukluğu ve gençliği başka çocuklardan farklıydı. O, eşsiz bir ahlaka sahipti. İyilikten başka bir şey düşünmezdi. Herkesin güvenini kazanmıştı. Putlara tapmaz, bütün kötülüklerden uzak dururdu. Hz. Hatice (r.a.)'ya şöyle demişti:

“Ey Hatice! Vallahi asla Lat'a tapmam! Vallahi asla Uzza'ya tapmam.” Hz. Hatice de: “Boşver Uzza'yı!” şeklinde karşılık vermişti.¹⁴

Dünya neye sahipse, onun vergisidir hep!
Medyûn ona cemiyeti, medyun ona ferdi.
Medyûndur o mâsûm'a bütün beşeriyet!
Yâ Râb, bizi mahşerde bu ikrar ile haşret!..

M. Akif Ersoy

Alınacak Dersler

1. Allah'ın Resûlü yetim olarak dünyaya gelmiş, yetimlere de şefkatle muamele etmiş ve şöyle buyurmuştur:

أَنَا وَكَافِلُ الْيَتِيمِ هَكَذَا فِي الْجَنَّةِ هَكَذَا

“Ben ve yetimi koruyan kimse cennette şöyle yanyanayız.” Hz. Peygamber bunları işaretle ve orta parmaklarını göstererek söyledi.¹⁵

2. Biz de, yetimlere, mazlum ve mağdurlara merhamet etmeli, onları korumalıyız.
3. Çocuklarımıza güzel isimler koymalıyız. Çünkü kıyamet günü herkes ismiyle ve babasının ismiyle çağrılacaktır.¹⁶

Tavsiyeler

1. Resûlullah (s.a.v.)'in yetimleri korumayla ilgili hadîs-i şerifini manasıyla birlikte ezberleyelim.
2. Eğer bir yetimin bakımını üstlenmemişsek, HASENE derneğimizden bunu talep edelim.
3. Bu dersi ailemizle de paylaşalım.

¹³Müsned, Ahmed b. Hanbel, c.17, sh.229

¹⁴ Müsned, Tevhid, 25

¹⁵ Buhârî, Talâk 25, Edeb 24, Ebû Davud, Edeb 123

¹⁶ Ebû Dâvûd, Edeb 69